



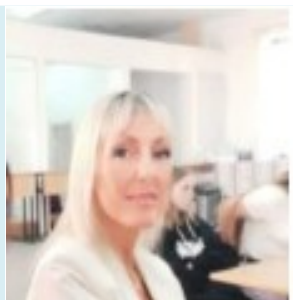
# СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## ЕДУКОЛОГІЯ, ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Галузь знань	17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
Шифр та назва спеціальності	175 Інформаційно-вимірювальні технології
Назва освітньо-професійної програми	Стандартизація, метрологія та контроль якості
Рівень вищої освіти	Третій освітньо-науковий (доктор філософії)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Соціально-гуманітарних дисциплін
Статус навчальної дисципліни	ОК04 ОНП «Стандартизація, метрологія та контроль якості»
Форма навчання	Денна, вечірня

### Викладачі

Пальчинська Мар'яна Вікторівна  
[petrovamaria2009@gmail.com](mailto:petrovamaria2009@gmail.com)



Професор  
Доктор філософських наук зі спеціальності 09.00.03 - Соціальна філософія та філософія історії  
В.о. зав. кафедри психології та педагогіки

Шиліна Наталія Євгенівна  
[shylinanataliia@gmail.com](mailto:shylinanataliia@gmail.com)



Доцент  
Кандидат педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – Теорія і методика навчання  
Доцент кафедри психології та педагогіки

### Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Дисципліна має міждисциплінарний характер та призначена для отримання знань про методи дослідження і пізнання основ едукології, педагогіки та психіки, її проявів та властивостей, особливостей формування та розвитку особистості, для оволодіння навиками організації, проведення та оформлення дослідження. Дисципліна дозволить сформувати навички вибору доцільних методів вивчення психологічних феноменів та вміння проводити дослідження. Навчання спрямовано на: аналіз сучасних теорій та парадигм у едукології, педагогіці та психології з метою розуміння їх впливу на освітню практику; розгляд інноваційних методик і педагогічних підходів у викладанні та навчанні; вивчення основних психологічних аспектів розвитку та навчання студентів на рівні вищої освіти; аналіз питань психологічного супроводу студентів у навчальному процесі, включаючи питання мотивації, саморегуляції та психологічного благополуччя; розробка
------------------------	--

	педагогічних і психологічних планів і програм для магістрів; вивчення питань педагогічної етики та професійної відповідальності у вищій освіті; вивчення досліджень та наукових робіт у сфері едукології, педагогіки та психології для подальшого впровадження нових підходів у вищій освіті.
<b>Мета дисципліни</b>	Формування загальнопрофесійної компетентності майбутніх спеціалістів шляхом розвитку теоретичного психолого-педагогічного мислення для наукового осмислення сучасної реальності; формування власної психолого-педагогічної позиції на основі усвідомлення сутнісних характеристик освітнього процесу і осмислення педагогічного досвіду.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері розроблення нових та вдосконалення існуючих методів вимірювань, контролю і випробувань та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках з експериментальних досліджень та суміжних галузей. СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних наукових тестів за напрямом досліджень. СК04. Здатність ефективно застосовувати методи аналізу, математичного моделювання, виконувати фізичні та математичні експерименти при проведенні наукових досліджень та адаптуватись до умов, що постійно змінюються і ускладнюються, при проведенні досліджень, проектуванні засобів вимірювання та їх експлуатації. СК06. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
<b>Результати навчання</b>	ПРН03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень, вимірювань, випробувань, контролю, діагностики тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані. ПРН05. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми інформаційно-вимірювальних технологій з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів. ПРН06. Вміти ставити, формулювати і вирішувати завдання у галузі метрології, що пов'язані з процедурами спостереження об'єктів, вимірювання, контролю, діагностування і прогнозування з урахуванням важливості соціальних обмежень (суспільство, здоров'я і безпека, охорона довкілля, економіка, промисловість тощо)
<b>Обсяг дисципліни</b>	Загальний обсяг дисципліни: 4 кредити ЄКТС (120 годин). Для денної форми навчання: лекції – 20 годин, практичні заняття – 20 години, самостійна робота – 80 годин.
<b>Форма підсумкового контролю</b>	Залік
<b>Терміни викладання дисципліни</b>	Дисципліна викладається у 2-му семестрі (1–18 тижні)

## Програма дисципліни

<b>Тема 1.</b>	<i>Психологія та педагогіка вищої школи. Теоретичні основи процесу навчання у вищій школі.</i> Психологія і педагогіка як науки. Походження термінів «психологія» та «педагогіка». Предмет вивчення психології і педагогіки, її
----------------	--

завдання. Зв'язок з іншими науками гуманітарного та природничо-наукового змісту. Основні галузі психології та педагогіки. Їх специфіка. Методи наукового дослідження.  
Базові категорії педагогіки: "розвиток", "виховання", "освіта". Розкриття поняття розвитку через виховання. Виховання в широкому й вузькому значенні. Саморозвиток особистості як детермінований закон природного й соціального буття.

**Тема 2. *Основи наукових психолого-педагогічних досліджень***

Історичні етапи розвитку науки. Психологія як наука про душу (антична психологія (Платон, Аристотель), психологія середньовіччя, психологія в епоху Відродження). Психологія як наука про свідомість (XVII – IX ст.). Психологія як наука про поведінку (XX ст.). Психологія як наука про психіку. Основні психологічні школи: структуралізм, функціоналізм, біхевіоризм, фрейдизм, гештальтпсихологія. Розвиток педагогічних ідей. Зародження педагогічної думки у Стародавній Греції. Педагогічні ідеї Середньовіччя. Розвиток педагогічних ідей у епоху Відродження. Педагогічна думка в Новий час. Зародження і розвиток педагогічної думки в Україні.

**Тема 3. *Свідомість як вища форма розвитку психіки. Вікові особливості психічного розвитку***

Самосвідомість і Я-концепція. Рушійні сили формування і розвитку особистості: біогенетична концепція, соціогенетична концепція, теорія конвергенції. Соціалізація особистості. Три середовища соціалізації особистості: діяльність, спілкування і пізнання. Стадії соціалізації: до трудової, трудової і післятрудова. Здібності, задатки й індивідуальні відмінності людей. Види здібностей: природні і специфічні, загальні і спеціальні, теоретичні і практичні, навчальні і творчі. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, геніальність, талант.

**Тема 4. *Психологічні аспекти навчального процесу. Розвиток мислення та пізнавальних процесів***

Сутність, основні етапи і функції навчання як елемента педагогічного процесу. Структура та організація процесу навчання. Закони, закономірності та принципи навчання. Методи навчання та одержання інформації. Репродуктивні та продуктивні методи навчання. Види навчання. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю організації навчання. Організаційні форми процесу навчання. Форми навчання у загальноосвітніх закладах. Форми навчання у вищій школі. Особливості навчально-освітньої діяльності у вищій школі, основні методи навчання (лекція, практичне заняття, семінарське заняття, лабораторне заняття), основні форми навчання.

**Тема 5. *Психологія особистості. Професійне становлення особистості студента***

Поняття особистості. Співвідношення понять «особистість», «індивід» та «індивідуальність».  
Теорії особистості: психодинамічні (З. Фрейд, Г. Юнг, А. Адлер), гуманістичні (А. Маслоу), соціокультурна (К. Хорні), диспозиційний напрямок (Г. Олпорт, Р. Кеттел, Г. Айзенк), Его-психологія (Е. Фромм), когнітивний напрямок (Д. Келлі), біхевіоризм.  
Психологічні характеристики особистості. Структура особистості.

**Тема 6. *Комунікативна діяльність у закладах вищої освіти. Особливості педагогічного спілкування***

Поняття спілкування як способу передачі інформації у закладах вищої освіти. Сторони спілкування: комунікативна, інтерактивна, перцептивна. Зміст, мета і засоби спілкування. Види спілкування: за змістом (матеріальне, когнітивне, мотиваційне, діяльнісне), за засобами (безпосереднє і опосередковане, пряме і непряме, ділове і особистісне, інструментальне і цільове, вербальне і невербальне). Поняття техніки та прийомів спілкування. Комунікативна компетенція людини. Поняття зворотнього зв'язку. Поняття тактики, кінестіки, проксемики (зони дистанції у людському спілкуванні: інтимна, особиста, соціальна, публічна). Спілкування як сприйняття людьми один одного. Типи і механізми психологічного впливу. Поняття та сутність педагогічного спілкування. Сфери педагогічного спілкування. Стиль і культура педагогічного спілкування. Стили педагогічного керівництва.

<b>Тема 7.</b>	<b>Темперамент та його роль в освітньому процесі: педагогічні аспекти та стратегії взаємодії</b> Поняття про темперамент. І. П. Павлов про особливості нервової системи людини. Сфери прояву темпераменту. Властивості темпераменту. До питання типів темпераменту. Характеристика типів темпераменту. Теорії пояснення суті темпераменту.
<b>Тема 8</b>	<b>Характер та його вплив на процеси навчання та виховання: типології характеру та підходи до його формування</b> Загальне поняття про характер. Риси характеру. Структура характеру. Взаємозв'язок темпераменту та характеру. Типи характеру. Акцентуації характеру.
<b>Тема 9</b>	<b>Емоційно-вольова та мотиваційна сфери особистості. Мотивація навчання та вибору професії</b> Емоції як процес безпосереднього переживання. Види емоцій та їх загальна характеристика. Емоції та почуття. Емоційні стани та їх специфіка. Емоційний стрес і регуляція емоційних станів. Воля як регуляторний чинник особистості. Загальна характеристика вольових дій. Безволля. Прокрастинація. Таймменеджмент.
<b>Тема 10</b>	<b>Педагогічне проектування та освітні технології</b> Сутність та характеристики педагогічного проектування. Функції методу проектів у навчальному процесі. Групові та індивідуальні проекти. Теорія і практика педагогічного проектування. Принципи педагогічного проектування. Роль освітніх технологій у вихованні творчої особистості.

### Список рекомендованих джерел

1. Шиліна Н.Є. Основи психології. Модуль І. Навчально-методичний посібник для студентів усіх спеціальностей. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2007.
2. Шиліна Н.Є. Педагогіка. Модуль І. Людина в системі навчально-виховного та освітнього процесу: теорія та практика. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011.
3. Професійна педагогіка. Підручник / Семенова А.В., Коломієць Л.В., Грабовський О.В., Савельєва О.С., Яні В.Ф. - Одеса: ФОП Бондаренко, 2020.
4. Пальчинська М.В. Психологія. Навчальний посібник для підготовки до семінарських занять. Одеса, Сімекс-прінт, 2020.

### Інформація про консультації

Щопонеділка у вересні-грудні 2023 року з 14<sup>30</sup> до 16<sup>50</sup> год., ауд. 226 – доц. Шиліна Н.Є.

### Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	А	Відмінно	зараховано		
82-89	В	Добре			
74-81	С				
60-63	Е				

35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання	балів	
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

## Політика опанування дисципліни

**Відвідування:** Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

**Дотримання принципів академічної доброчесності:** Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму Unichack.

**Умови зарахування пропущених занять:**

**Інші умови:** Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.